

Atrask save energetikoje

Vilnius
2024 kovas

EPSOG

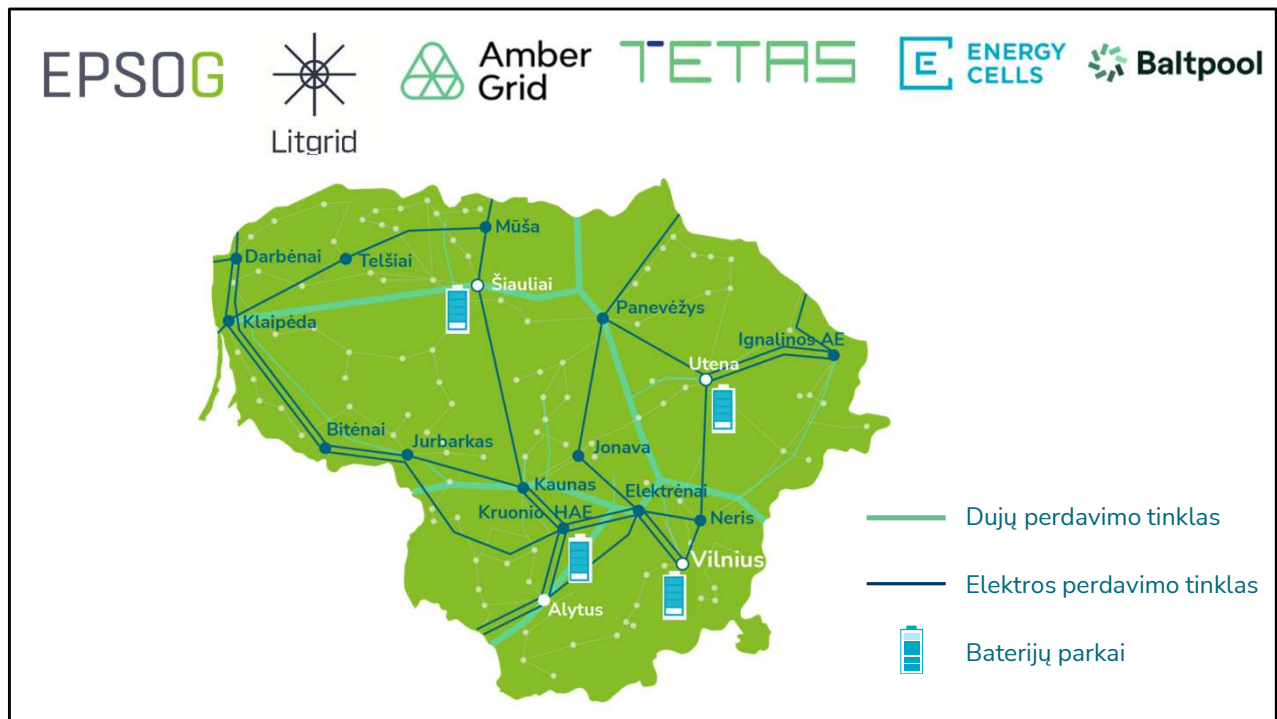
 Litgrid

 Amber Grid

 Baltpool

TETAS

 ENERGY CELLS

„EPSO-G“ yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė, kurią sudaro: motininė UAB „EPSO-G“ įmonė ir penkios dukterinės įmonės AB „Litgrid“, AB „Amber Grid“, UAB „Baltpool“, UAB „Tetas“, UAB „Energy cells“.

„EPSO-G“ grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą bei efektyvų šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą. Grupei priklausančios bendrovės taip pat valdo ir plėtoja biokuro ir medienos prekybos platformas, skirtas užtikrinti sąlygas skaidriai konkurencijai energijos išteklių ir apvaliosios medienos rinkoje.

Energetika – tai Lietuvos ateities kūrimas

Iki 2030 metų Lietuvai papildomai reikės **bent** 2500 energetikos specialistų.

Dirbdami energetikos sektoriuje mes visi kuriame saugesnę ir turtingesnę Lietuvos ateitį. Kai klausiamo savo darbuotojų, kokia yra pagrindinė priežastis, dėl kurios čia dirbi, žmonės atsako: Įdomūs ir svarbūs Lietuvai projektai, galimybė tobulėti, profesionalų kolektyvas. Žmonės pas mus ateina po studijų ir dažniausiai dirba visą gyvenimą, keisdami pareigas energetikos sektoriaus viduje, darydami karjerą į vadovaujančias pozicijas. Energetikos sektorius nėra vien EPSO-G grupė. Tai yra ir Ignitis grupė, ir Klaipėdos nafta, ir rangovinės įmonės, kurios vykdo tinklų priežiūrą, taip pat elektros energijos prekybos įmonės.

Gebėjimai ir asmeninės savybės

Mokomieji dalykai:

Matematika

Informacinės technologijos

Fizika

Chemija

Asmeninės savybės?

Intravertai ir ekstravertai

Atidūs detalėms ir platesnio matymo

Individualistai ir komandiški

Didėjant darbo vietų skaičiui, auga ne tik inžinierių paklausa, bet ir specialistų kompetencijų svarba – nuo jų priklauso mūsų visų energetinė ateitis. Dabartiniai moksleiviai bus ta karta, kuri vystys dirbtinio intelekto sprendimus tinklams valdyti, modeliuos elektros ir dujų sistemų pralaidumus prekiaujant su visa Europa, valdys gaminančių vartotojų energijos srautus. Be profesinių techninių žinių, kurių mūsų būsimi inžinerinių padalinių darbuotojai semiasi matematikos, fizikos ir informacinių technologijų pamokose ir inžinerinių studijų metu, šiuolaikiniam energetikui svarbu turėti ir minkštųjų kompetencijų, Ypatingai reikalingi žingeidumas, kūrybiškumas ir inovatyvumas, taip pat bendradarbiavimo komandoje įgūdžiai.

Kaip ir kitose srityse, šiandiniame pasaulyje, energetikoje vyksta sparti inovacijų plėtra. Mūsų tinklai baigiami modernizuoti, tad jau nerasime įrenginių, kurių valdymui, užtektų mechanikos. Viskas jau pagrįsta elektronika, tad energetika tampriai persipina su informacinėmis technologijomis. Taip pat mes turime ir pareigybių, kurioms reikalinga suprasti Chemija

Kaip atrodys energetiko darbas?

Energetikoje dirbančių specialistų diena gali būti labai įvairi. Pozicijos varijuoja labai plačiai. Darbo vieta gali būti su kompiuteriu prie darbo stalo – tuomet darbo stalas gali būti mobilus – suteikiam galimybes dirbti ne tik iš namų ar kitų Lietuvos miestų, tačiau ir iš kitos šalies, jei tai atitinka mūsų saugumo reikalavimus. Taip pat darbo vieta gali būti labiau pririšta prie mūsų įmonių objektų – tuomet rinktis darbo vietą nepavyksta, tačiau ji neretai būna mobili dėl savo specifikos. Kartais tą pačią specialybę pabaigęs studentas gali dirbti tiek vadinamą ofisinį darbą, tiek darbą lauko objektuose ar mišriai.

Ir nepriklausomai, kokioje pozicijoje dirbsite ir kiek patirties jau esate sukaupę, siekiant pasiūlyti ir sukurti tvarų sprendimą, teks įsigilinti į praktiškai visą energetikos sistemą, jos savybes ir niuansus.

Projektų vadovas (-ė)

Darbas dinamiškas, reikalaujantis plataus matymo ir gebėjimo suderinti ne tik skirtingų komandos narių darbus, tačiau ir skirtingų skyrių, kartais - ir skirtingų įmonių

Projektų valdyme svarbus 3 dalykai: laiku, kokybiškai ir biudžeto rėmuose. Ir dažnai tai būna gan sudėtinga šias 3 sąlygas išpildyti. Projekto vadovas turi turėti ypatingai gerus planavimo, bendravimo, rizikų valdymo įgūdžius. Idealu, jeigu mūsų projektų vadovai turi inžinerinį išsilavinimą, nes tada jie geriau supranta apie projekto objektą – kas turi būti padaryta. Projekto komandoje būtinai bus ekspertai, kurie atliks savo darbo dalis, projekto vadovo darbas – sudėti visų ekspertų rezultata į bendrą projekto rezultata. Tarkime, turime pastatyti naują pastotę, tokiu atveju komandoje bus inžinieriai, kurie rengs specifikaciją, pirkimų specialistas, kuris bus

atsakingas už rangos darbų ir įrangos nupirkimą, finansininkas, kuris padės suskaičiuoti projekto biudžetą ir kontroliuos jo vykdymą, teisininkas, kuris padės parengti sutartis su rangovais, įrangos gamintojais ir spręsti, jeigu iškiltų ginčų, jeigu projektas yra strateginis Lietuvai, arba reikės derinti su bendruomene, tada prisijungs komunikacijos specialistas.

Pabaigęs projektą, projekto vadovas imasi kito projekto. Projektai labai įvairūs: nuo mažesnės apimties dirbant su įmonės procesų pertvarkymu iki nacionalinio lygio energetikos projektų. Projektų vadovas gali vadovauti 5-6 mažesniems projektams vienu metu, arba tik vienam, jeigu tai kompleksinis strateginis projektas.

Relinės apsaugos ir automatikos inžinierius (-ė)

RAA inžinieriaus darbas yra energetikos inžinerijos ir informacinių technologijų žinių taikymas.

Darbas kūrybiškas.

Darbas gali būti lankstus – dalį užduočių reikia atlikti sumontuotos įrangos vietoje, tačiau kitą dalį galima atlikti iš biuro, ar namų.

Šių dienų energetikos sistemą būtų galima prilyginti gyvam organizmui. Joje yra suprogramuoti algoritmai, kad sistema atpažintų nenormalius darbo režimus ir eliminuotų sutrikusias, ar sugedusias sistemos dalis, ir paleistų tam tikras dalis veikti autonomiškai. Visas loginis sistemos valdymo algoritmas yra išpildomas mikroprocesorinės įrangos pagalba.

Jeigu pradėtume nuo naujos pastotės statybų, RAA inžinieriai turi būti projekto komandoje, suplanuoti ir aprašyti specifikacijoje, kokius algoritmus, ar procesus reikės sukurti ir suprogramuoti, tuomet statybos metu

vienas RAA inžinierius tai įvykdo, kitas - testuoja, ar tinkamai šie algoritmai veikia. Kai pastotė jau veikia, RAA inžinieriai atlieka planinę priežiūrą, ar viskas tinkamai veikia. Taip pat kai į sistemą įjungiamą naują įrangą, visus algoritmus reikia pergalvoti iš naujo ir perprogramuoti, tad darbas dinamiškas ir kūrybiškas.

Elektrikas (-ė)

Daro didesnio masto darbus, nei laidų išvedžiojimas namo sienose.

Dirba skirstomajame ir perdavimo tinkluose visoje Lietuvoje. Tiesia naujas elektros linijas, ar kabelius, juos prižiūri ir remontuoja.

Matuoja įžeminimo varžas, testuoja, ieško kabelių gedimo, stato saulės elektrines ir prijungia jas prie elektros tinklo ir dar daug kitų darbų.

Tai aukštesnės kompetencijos darbuotojas, dirbantis žemoje ir aukštoje įtampoje, elektros įrenginiuose, kurie svarbūs visos Lietuvos mastu.

Daugumai darbų užtenka profesinio išsilavinimo. Norint kilti pareigose, būti meistrui, arba skyriaus vadovu, būtinas aukštasis išsilavinimas.

Ypatingai svarbu griežtai laikytis darbų saugos reikalavimų!

Drausmė, taisyklės, žinios ir periodiniai mokymai ir

atestacija.

Dispečeris (-ė)

Dispečeriai ekranuose stebi visą elektros perdavimo tinklą ir jungtis su kitomis šalimis.

Darbas 24/7, kad užtikrintų nenutrūkstamą elektros tiekimą. Todėl dirbama pamainomis po 12 valandų.

Darbas dinamiškas, nes niekada nežinai, kas tą dieną laukia.

Būtina laikytis griežtų instrukcijų, negalima improvizuoti, nes klaidų kaina labai didelė.

Dispečeris – darbo pamainos metu valdo elektros įrenginius ir darbą koordinuoja su skirstomuoju tinklu, gamintojais, dideliais prisijungusiais tiesiogiai vartotojais ir kaimyninių šalių dispečerinėmis.

Dispečeris stebi, kas vyksta elektros tinkle – jeigu kažkokie parametrai pasikeitė, turi greitai sureaguoti, pavyzdžiui, atjungti tam tikras linijas, ar perjungti kitur. Daugelyje vietų suveikia automatika, bet dispečeris prižiūri, ar tikrai teisingai suveikė, jeigu ne – imasi veiksmų. Tai, ką atlieka, turi pažymėti schemose, kad kiti specialistai matytų ir planuotų reikalingų gedimų šalinimą bei organizuotų

darbus.

Reikalingas tikslumas, atida detalėms, greita reakcija, patikimumas.

Balanso dispečeris – elektros suvartojimas laike kinta ir reikia sužiūrėti, kad būtų sistema būtų subalansuota, pvz. jei trūksta elektros (pvz., dėl sugedusios elektrinės), tada dispečeris reguliuoja jos poreikį ir aktyvuoja generatorius elektrinėse. Tai vyksta Baltijos šalių mastu, nes stebi bendrą šalių paklausą - pasiūlą.

Kokią kultūrą puoselėjame?

Nuolatinis tobulėjimas

Naujai įrengti jaukūs biurai

Šiuolaikiški vadybos principai

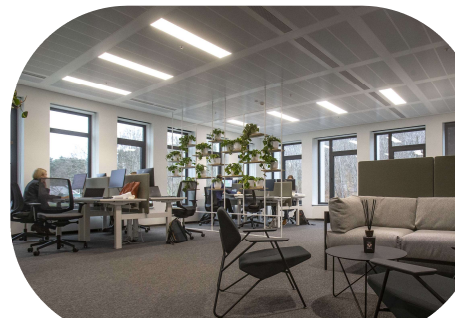
Lygios galimybės

Darnumas

Inovacijos

Įvairūs įmonių renginiai

Lankstus darbo grafikas pagal pareigybės galimybes

1. Darbuotojų ugdymas – įmonės labai orientuotos į nuolatinį darbuotojų tobulėjimą, kvalifikacijos kėlimą ir žinių gilinimą bei praplėtimą. Darbuotojams yra sudaromos ne tik puikios finansinės sąlygos, tačiau ir lanksčiai derinami mokslai su darbo krūviais.
2. Darnumas – didelė orientaciją į darnumą.
3. Inovacijos – energetikai stipriai transformuojantis, kasdien yra kuriamos įvairios naujovės, kurios padeda pasiekti ambicingus pasaulio, šalies bei įmonių tikslus. Darbuotojai yra skatinami inicijuoti ir kurti įvairius inovatyvius sprendimus, projektus.

4. Grupės įmonės organizuoja ne tik pramoginius renginius darbuotojams, tačiau ir skatina dalyvauti įvairiose konferencijose bei jas organizuoja.
5. Dauguma įmonių grupės biurų yra įrengti moderniai atsižvelgiant į įmonės darbo pobūdį ir darbo principą.
6. Įmonių grupėje skatiname lygias galimybes, ugdome darbuotojų sąmoningumą.
7. Vadovai savo darbe dažniausiai remiasi brandžiu vadovavimo, o ne totalitariniu stiliumi. Darbuotojai yra įtraukiami į idėjų generavimą, santykis yra abipusis, ne vien direktyvus užduočių perdavimas.
8. Darbuotojai dažniausiai prisideda prie nacionalinės svarbos projektų, kurie yra svarbūs ne tik mūsų įmonių grupei, tačiau visam energetikos sektoriui ir Lietuvai.

Atlygis ir papildomos naudos

Atlygis didesnis nei rinkos vidurkis

Papildomas finansinis skatinimas

Sveikatos draudimas

Didelis mokymosi biudžetas

Papildomos atostogų dienos

Inovacijų skatinimas

Vidinė karjera

1. Apie 1000-1200 Eur į rankas, jeigu dirba pilnu etatu pradžioje, kad ir studijų metu. Kai tampa specialistais, inžinieriai vidutiniškai uždirba 1500-1800, vyr. inžinieriai – daugiau.
2. Darbuotojai gauna papildomą finansinį skatinimą, kuris priklauso nuo siekiamų rezultatų, metinių rezultatų ir kitų pasiekimų.
3. Grupės darbuotojai gali naudotis papildomu sveikatos draudimu, kas stipriai palengvina galimybę gauti kokybiškas ir greitai medicinos paslaugas.
4. Grupės įmonės suteikia didelius ir lanksčius

mokymosi biudžetus darbuotojams, sudaro galimybes vykti į konferencijas užsienyje.

5. Prie kasmetinių atostogų yra suteikiamo papildomos atostogų dienos: ketvirtinės, priklausomai nuo darbo stažo ir kt.
6. Darbuotojai skatinami domėtis ir skatinti inovacijas, kas suteikia galimybę patenkinti asmeninį žingeidumą bei galimybę išbandyti savo pačio kuriamas inovacijas ir jas pritaikyti plačiau.
7. Kadangi įmonių grupė yra didelė, turime plačias vidinės karjeros galimybes. O kalbant apie visą energetikos sektorių – galimybės tampa dar platesnės ir konkurencingos.